

Het verzamelen van schelpen is ongetwijfeld de meest beoefende vorm van strandjuten. De meeste mensen rapen bij voorkeur gave schelpen op en nemen die mee naar huis. Maar in feite zijn kapotte schelpen minstens zo interessant. Wat is er met de bewoners gebeurd? Wie heeft ze opgegeten?

Gekraakte muiltjes

Mijn bijna dagelijkse fietstochtje langs de Waddenzee op Texel naar het NIOZ levert regelmatig wat interessants op. Mijn interesse in vogels en schelpen kan ik hier aardig combineren. In *Natura* (2008-1) schreef ik al over scholeksters die hier eind 2007 opeens Japanse oesters begonnen te eten. Daar zijn later de zilverbreeuwen bijgekomen. Deze vogels laten de oesters van enige hoogte op de dijk kapot vallen. Het Hoogheemraadschap dat de dijk beheert, veegt nu het fietspad regelmatig schoon. Het wil kennelijk geen klachten van fietsers die lekkende banden krijgen.

MOSSELS EN MUILTJES

Tussen al die Japanse oesters liggen ook soms gekraakte mossels. Die zijn gevaarlijker voor je banden dan oesters. Dit weet ik uit vroegere ervaring, toen mossels hier nog algemeen waren en de zilverbreeuwen ook actief. Af en toe zie ik ook muiltjes op mijn fietspad liggen.

Toeval wil dat je soms ook de dader kunt betrappen (Cadée, 2006, 2007). Ik zag dat in januari 2007 en onlangs (8 februari 2008) weer. Een zwarte kraai was druk bezig een muiltje op het fietspad te verorberen. Ik wil niet uitsluiten dat zilverbreeuwen ook muiltjes eten, maar die heb ik nog niet op heterdaad betrapt.

KUNSTJE

Muiltjes leven meestal in ketens (De Bruyne, 2004). Soms is alleen de onderste (en grootste) van die keten gegeten; de rest zit er dan nog ongedeerd bovenop. Kennelijk had de kraai niet in de gaten dat er nog meer te eten viel. De beschadiging van de schelp van een gegeten muiltje is meestal gering, beperkt tot een klein hoekje uit de schelptrand waar kennelijk de kraai het muiltje losgetikt heeft van de ondergrond. Een enkel muiltje toont een gat in de schelp. Het is mogelijk dat kraaien dit gedaan krijgen door de schelp van enige hoogte op de dijk te laten vallen. Dat kunstje kennen zij net zo goed als de zilverbreeuwen. Ze kunnen ook het gat met hun snavel gemaakt

Gekraakte muiltjes, verzameld in februari 2008 op het fietspad langs de Waddenzee op Texel (een hokje is 5x5 mm). FOTO: GERHARD CADEE

hebben. Ik zie regelmatig kraaien een schelpdier met een poot vasthouden, terwijl ze met de snavel op de schelp inhakken. Daarin zijn ze handiger dan zilverbreeuwen die hun poten (met zwemvliezen) kennelijk niet zo kunnen gebruiken om hun prooi vast te houden. Zo blijft ook een bijna dagelijks fietstochtje langs dezelfde route toch steeds weer interessant.

Gerhard C. Cadée is redacteur van *Natura*. Dit artikel verscheen eerder in het blad *Op de Kop van de KNNV-afdeling Den Helder e.o.*

Literatuur

BRUYNE, R.H. DE (2004), *Veldgids Schelpen*. KNNV-Uitgeverij, Utrecht.
CADÉE, G.C. (2006), Ook muiltjes zijn eetbaar. *Spirula* 353: 151-152.
CADÉE, G.C., (2007). Dader bekend, zwarte kraai eet muiltje *Crepidula fornicata*. *Spirula* 355: 40.